

Premis Nacionals de Cultura 2019

El CoNCA reconeix enguany quatre entitats i sis personalitats de les lletres, el patrimoni, les arts visuals, la música, la cultura popular i la gastronomia catalanes.

Els guardonats són els següents:

Maria Bohigas (París,1969). Per la seva contribució a la literatura des del Club Editor. Mitjançant aquesta editorial, ha donat continuïtat al llegat literari del seu avi matern, Joan Sales, incloent-hi la recuperació d'obres d'autors com Blai Bonet, Mercè Rodoreda, Aurora Bertrana, Joaquim Amat-Piniella o Ferran Planes, a més d'incorporar en llengua catalana escriptors internacionals com Alice Munro, Boris Vian, Aharon Appelfeld o Per Petterson; de reeditar l'obra narrativa de Víctor Català, i de publicar textos inèdits d'Eva Baltasar, Sebastià Perelló, Antònia Carré-Pons o Blanca Llum Vidal. Com a traductora ha apropiat la literatura francesa a la catalana i viceversa.

Jaume Cabré (Barcelona,1947). Per la seva prolífica i rica trajectòria literària a través d'una obra narrativa de gran rigor conceptual i literari que ha anat plasmant-se en més d'una vintena de llibres, pels quals ha rebut els principals premis del país. La seva obra ha estat traduïda a una dotzena de llengües, amb un gran ressò internacional. Després de llibres com Senyoria (1991), L'ombra de l'eunuc (1996) i El sentit de la ficció (1999) i del gran èxit de Les veus del Pamano (2004), portada al cinema, ha publicat Jo confesso (2011), un desplegament excel·lent tant de creativitat narrativa com de recursos tècnics que l'han convertit en una obra mestra, aclamada com una gran novel·la europea.

Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC). Per la seva contribució a la construcció d'un país modern per mitjà de l'arquitectura i l'urbanisme, des de les seves diverses seus territorials, i per haver impulsat la reivindicació d'aquest patrimoni arreu de Catalunya. L'atenció especial que el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya ha dedicat els darrers anys a l'arxiu ha generat donacions rellevants de la major part d'arquitectes i urbanistes del país. L'acurada custòdia i difusió d'aquest material de projectes, tècnic, urbanístic i fotogràfic, erigeix l'arxiu del COAC en un centre de documentació de consulta obligada per a arquitectes i historiadors d'àmbit nacional i internacional, que prestigia l'arquitectura catalana.

Federació d'Ateneus de Catalunya. En reconeixement de la tasca extraordinària de gestió de la diversitat ateneïsta del nostre país i de la contribució a la cultura durant els seus trenta-cinc anys d'existència, i pel fet de ser el motor de la tradició ateneïsta que, des del segle XIX, ha canalitzat molts dels impulsos i els anhels col·lectius del país per millorar l'entorn, construir una societat més sòlida i promoure valors compartits per a la defensa de la cultura i la llengua catalanes.

Litterarum Móra d'Ebre - Fira d'espectacles literaris. Per construir un espai on conflueixen literatura i espectacle en totes les seves disciplines, des de les arts escèniques fins a les musicals, prenent com a eix la llengua catalana. Així mateix, per aplegar els professionals implicats en la promoció i el coneixement dels productes literaris de parla catalana a les terres de l'Ebre, a més d'esdevenir un punt de referència en el camp de la literatura en català per a joves i infants.

Josefina Matamoros (Godall, 1947). Per haver estat ambaixadora a la Catalunya Nord de l'art català d'avantguarda, al capdavant de projectes culturals a Perpinyà i Cotlliure i com a directora del projecte del Musée d'art moderne de Céret. El museu és punt de confluència de l'art francès i de l'art català a través de la figura de Picasso —base de les seves col·leccions— i recupera la memòria artística de Ceret, des del cubisme, el fauvisme i l'art català de les primeres dècades del segle xx fins a la creació d'avui, en què el museu ha esdevingut un centre de referència a França i Catalunya.

Museu de Lleida. Per la rellevància de la col·lecció, fruit de la concentració i la fusió de béns arqueològics, col·leccions antigues i art de diverses disciplines i objectes artístics, procedents majoritàriament de l'antic Museu d'Antiguitats (1868) i del Museu Diocesà (1893), presentada amb gran qualitat. Així mateix, pel servei que fa al territori amb la seva labor educativa, la qual cosa l'ha convertit en un instrument imprescindible per a la comunitat cultural, que es retroba amb el seu patrimoni col·lectiu en un espai geogràfic singular i històric.

Clara Peya (Palafrugell, 1986). Per innovar la composició i la interpretació musicals transitant entre la música, el teatre i l'activisme sense abandonar el piano, instrument que l'acompanya en les seves performances. Formada a Catalunya i en diversos països del món, hibrida la música de cambra, el jazz, el pop i l'electrònica, i manté alt el compromís creatiu amb la llibertat d'expressió en escena, que omple d'energia transgressora des d'una perspectiva de gènere. Ha compost diverses músiques per a teatre i dansa per a la companyia Les Impuxibles, de la qual és fundadora.

Josep Ponsatí (Banyoles, 1947). Per la seva contribució a l'art internacional amb les seves peces inflables, escultures modulars amb heli de dimensions monumentals i efímeres que introduïren el minimalisme escultòric a Catalunya, integrant-les al paisatge i a la natura. L'inflable de Granollers (1971), el d'Eivissa (Congrés Mundial de l'ICSID, 1971), el de Cap de Creus-Cadaqués-Benidorm (1972), el de Barcelona al Parc de Montjuïc (1977), el del pati de la Galeria Maeght (1979), l'inflable Catalunya endavant (1982) o el projecte per al II Congrés de la Llengua (1986) es van convertir en un símbol de tota una època i en un exemple de recerca d'una generació que participava de manera col·lectiva en aquestes obres. Des d'una perspectiva internacional va constituir una aportació única, que unia l'esperit poètic i artístic amb la ciència i la invenció.

Carme Rusalleda (Sant Pol de Mar, 1952). Per haver exercit una cuina innovadora i d'avantguarda sense renunciar a la tradició culinària catalana i des de la reivindicació del producte arrelat al territori. Des de 1988, quan va obrir amb Toni Balam el restaurant Sant Pau a Sant Pol de Mar, ha mantingut una visió de la cuina catalana personal i original, amb un tast especial per als plats de peix. És autora d'una notable bibliografia, amb llibres com Cuinar per ser feliç. Ha esdevingut una veritable ambaixadora de la cuina catalana arreu del món. L'excel·lència de la seva labor li ha valgut diverses estrelles Michelin per als seus restaurants de Catalunya i de Tòquio, a més de nombrosos reconeixements, com el Premi Nacional de Gastronomia i la Medalla d'Honor del Parlament de Catalunya 2016.